

Εγγραφές Δραστηριοποίησης

Jackson Pollock, *The Key*, 1946 (action painting)

Κωστής Σαγώνας <kostis@cs.ntua.gr>
Νίκος Παπασπύρου <nickie@softlab.ntua.gr>

Ερώτηση για... δέσιμο

- Κατά την εκτέλεση του προγράμματος, οι μεταβλητές δένονται (δυναμικά) με τιμές
- Οι τιμές αυτές πρέπει να αποθηκευτούν κάπου
- Κατά συνέπεια, οι μεταβλητές πρέπει κάπως να δεθούν με θέσεις μνήμης
- Πώς γίνεται αυτό;

Συναρτησιακές γλώσσες συναντούν προστακτικές

- Οι προστακτικές γλώσσες κάνουν εμφανή την έννοια των θέσεων μνήμης: **`a := 42`**
 - Αποθήκευσε τον αριθμό **42** στη θέση μνήμης της μεταβλητής **a**
- Οι συναρτησιακές γλώσσες τις κρύβουν: **`val a = 42`**
 - Δέσε το όνομα **a** με την τιμή **42**
- Και τα δύο είδη γλωσσών πρέπει να “ενώσουν” μεταβλητές με τιμές που αναπαρίστανται στη μνήμη
- Άρα και οι δύο πρέπει να αντιμετωπίσουν την ίδια ερώτηση δεσίματος

Περιεχόμενα

- Εγγραφές δραστηριοποίησης (**activation records**)
- Στατική δέσμευση εγγραφών δραστηριοποίησης
- Στοίβες από εγγραφές δραστηριοποίησης
- Χειρισμός φωλιασμένων ορισμών συναρτήσεων
- Συναρτήσεις ως παράμετροι
- Μακρόβιες εγγραφές δραστηριοποίησης

Δραστηριοποιήσεις συναρτήσεων

- Ο χρόνος ζωής της εκτέλεσης μιας συνάρτησης, από τη στιγμή της κλήσης μέχρι την αντίστοιχη επιστροφή, ονομάζεται **δραστηριοποίηση (activation)** της συνάρτησης
- Όταν κάθε δραστηριοποίηση έχει το δικό της δέσιμο μεταβλητών σε θέσεις μνήμης, λέμε ότι έχουμε **μεταβλητές ειδικές για κάθε δραστηριοποίηση**
- Οι μεταβλητές αυτές ονομάζονται επίσης **δυναμικές (dynamic)** ή **αυτόματες (automatic)** μεταβλητές

Μεταβλητές ειδικές για κάθε δραστηριοποίηση

Στις περισσότερες μοντέρνες γλώσσες προγραμματισμού, οι πιο συνήθεις αυτόματες μεταβλητές είναι αυτές που είναι βοηθητικές για κάθε δραστηριοποίηση συνάρτησης:

```
fun days2ms days =  
  let  
    val hours = days * 24.0  
    val minutes = hours * 60.0  
    val seconds = minutes * 60.0  
  in  
    seconds * 1000.0  
  end;
```

Δραστηριοποίηση των μπλοκ

- Για μπλοκ που περιέχουν κώδικα, μιλάμε για
 - Τη **δραστηριοποίηση** του μπλοκ
 - Το **χρόνο ζωής** μιας εκτέλεσης του μπλοκ
- Μια μεταβλητή μπορεί να είναι ειδική για κάποια μόνο δραστηριοποίηση ενός συγκεκριμένου μπλοκ μιας συνάρτησης:

```
fun fact n =  
  if n = 0 then 1  
  else let val fac = fact (n-1) in n*fac  
end;
```

Χρόνοι ζωής για τις μεταβλητές

- Οι περισσότερες προστακτικές γλώσσες έχουν κάποιο τρόπο να δηλώσουν ότι κάποιες μεταβλητές δένονται με μια συγκεκριμένη θέση μνήμης για όλη τη διάρκεια της εκτέλεσης του προγράμματος
- Προφανής λύση δέσμευσης: **στατική δέσμευση**
(ο φορτωτής δεσμεύει χώρο για αυτές τις μεταβλητές)

```
int count = 0;
int nextcount() {
    count = count + 1;
    return count;
}
```

Η εμφάνιση και ο χρόνος ζωής διαφέρουν

- Στις περισσότερες μοντέρνες γλώσσες, οι μεταβλητές με τοπική **εμφάνιση** έχουν **χρόνο ζωής** που συνήθως ταυτίζεται με τη δραστηριοποίηση του μπλοκ
- Όμως, οι δύο έννοιες είναι διαφορετικές μεταξύ τους, όπως π.χ. μπορεί να γίνει στη C μέσω του προσδιοριστή **static**:

```
int nextcount() {  
    static int count = 0;  
    count = count + 1;  
    return count;  
}
```

Άλλοι χρόνοι ζωής για τις μεταβλητές

- Οι γλώσσες αντικειμενοστρεφούς προγραμματισμού χρησιμοποιούν μεταβλητές των οποίων ο χρόνος ζωής είναι συσχετισμένος με το χρόνο ζωής των αντίστοιχων αντικειμένων
- Κάποιες γλώσσες έχουν μεταβλητές των οποίων οι τιμές είναι **επίμονες (persistent)**: με άλλα λόγια οι μεταβλητές διατηρούν τις τιμές τους για πολλαπλές εκτελέσεις του ίδιου προγράμματος

Εγγραφές δραστηριοποίησης

- Οι υλοποιήσεις των γλωσσών συνήθως συσκευάζουν όλες τις μεταβλητές που αναφέρονται σε μια συγκεκριμένη δραστηριοποίηση της συνάρτησης σε μια **εγγραφή δραστηριοποίησης (activation record)**
- Οι εγγραφές δραστηριοποίησης περιέχουν επίσης και όλα τα άλλα δεδομένα που σχετίζονται με δραστηριοποιήσεις, όπως:
 - Τη **διεύθυνση επιστροφής (return address)** της δραστηριοποίησης: δείχνει σε ποιο σημείο του προγράμματος πρέπει να πάει ο έλεγχος όταν επιστρέψει η συγκεκριμένη δραστηριοποίηση
 - Ένα **σύνδεσμο πρόσβασης (access link)** που δείχνει την εγγραφή δραστηριοποίησης της καλούσας συνάρτησης (calling function)

Εγγραφές δραστηριοποίησης για μπλοκ

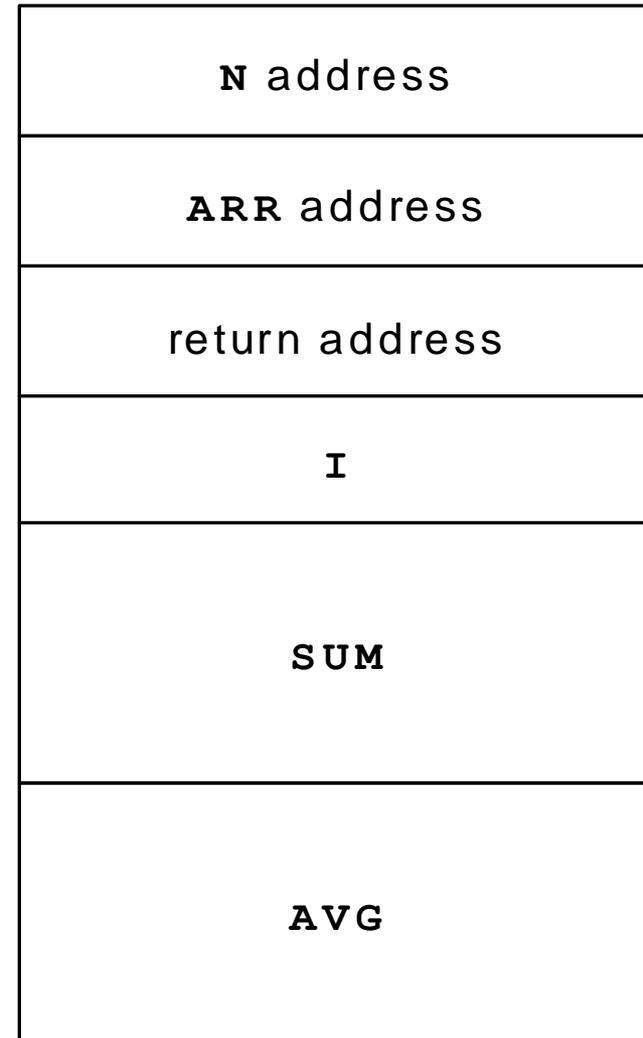
- Όταν εκτελείται ένα μπλοκ κώδικα, χρειαζόμαστε χώρο για τις τοπικές μεταβλητές του συγκεκριμένου μπλοκ
- Υπάρχουν διάφοροι τρόποι δέσμευσης αυτού του χώρου:
 - Δεσμεύουμε από πριν χώρο στην εγγραφή δραστηριοποίησης της περικλείουσας συνάρτησης
 - Επεκτείνουμε την εγγραφή δραστηριοποίησης της συνάρτησης όταν η εκτέλεση εισέλθει στο μπλοκ (και τη μειώνουμε ξανά όταν εξέλθουμε του μπλοκ)
 - Δεσμεύουμε κάποια ξεχωριστή εγγραφή δραστηριοποίησης για το μπλοκ
- Θα δούμε τον πρώτο από αυτούς τους τρόπους

Στατική δέσμευση (static allocation)

- Η απλούστερη προσέγγιση: δέσμευση **μίας** εγγραφής δραστηριοποίησης για κάθε μια συνάρτηση, στατικά
- Οι παλιές διάλεκτοι της Fortran και της Cobol χρησιμοποιούσαν (μόνο) αυτό το σύστημα δέσμευσης
- Αποτελεί απλό και πολύ γρήγορο τρόπο υλοποίησης

Παράδειγμα

```
FUNCTION AVG (ARR, N)
DIMENSION ARR(N)
SUM = 0.0
DO 100 I = 1, N
    SUM = SUM + ARR(I)
100 CONTINUE
AVG = SUM / FLOAT(N)
RETURN
END
```


Μειονέκτημα στατικής δέσμευσης

- Κάθε συνάρτηση έχει μία εγγραφή δραστηριοποίησης
- Μπορεί να υπάρξει **μία μόνο** δραστηριοποίηση συνάρτησης ζωντανή κάθε χρονική στιγμή!
- Οι μοντέρνες γλώσσες (συμπεριλαμβανομένων των μοντέρνων διαλέκτων της Cobol και της Fortran) δεν υπακούν σε αυτόν τον περιορισμό λόγω:
 - Αναδρομής
 - Πολυνηματικότητας (multithreading)

Στοιίβες από εγγραφές δραστηριοποίησης (1)

- Για την υποστήριξη αναδρομής, πρέπει να δεσμεύσουμε μια νέα εγγραφή δραστηριοποίησης για κάθε δραστηριοποίηση της συνάρτησης
- **Δυναμική δέσμευση**: η εγγραφή δραστηριοποίησης δεσμεύεται όταν η συνάρτηση καλείται
- Σε πολλές γλώσσες, όπως η C, η εγγραφή αυτή αποδεσμεύεται όταν η συνάρτηση επιστρέψει

Στοιίβες από έγγραφές δραστηριοποίησης (2)

- Με άλλα λόγια, η εκτέλεση δημιουργεί μια στοίβα από έγγραφές δραστηριοποίησης, όπου **πλαίσια (frames)**
 - σπρώχνονται στη στοίβα κατά την κλήση των συναρτήσεων, και
 - απομακρύνονται από τη στοίβα κατά την επιστροφή των συναρτήσεων

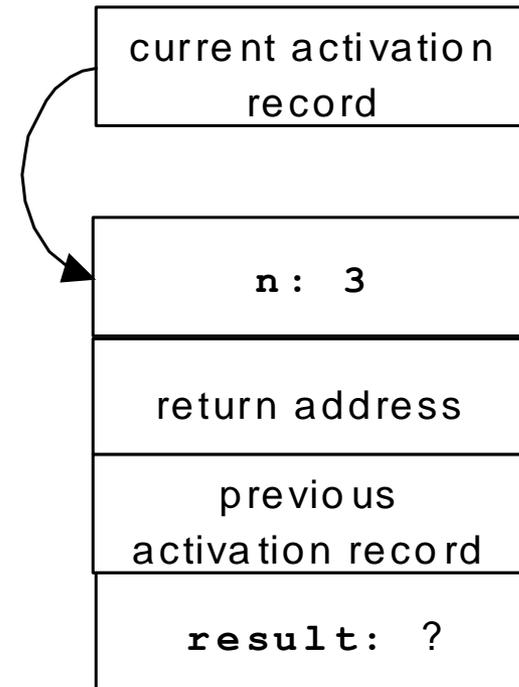
Τρέχουσα εγγραφή δραστηριοποίησης

- Στη στατική δέσμευση η θέση κάθε εγγραφής δραστηριοποίησης καθορίζεται πριν την έναρξη εκτέλεσης του προγράμματος
- Στη δυναμική δέσμευση η θέση της **τρέχουσας εγγραφής δραστηριοποίησης (current activation record)** δεν είναι γνωστή παρά μόνο κατά το χρόνο εκτέλεσης
- Κάθε συνάρτηση πρέπει να ξέρει πώς θα βρει τη διεύθυνση της τρέχουσας εγγραφής δραστηριοποίησης
- Συχνά, ένας καταχωρητής της μηχανής δεσμεύεται για να περιέχει/κρατάει τη συγκεκριμένη τιμή

Παράδειγμα σε C

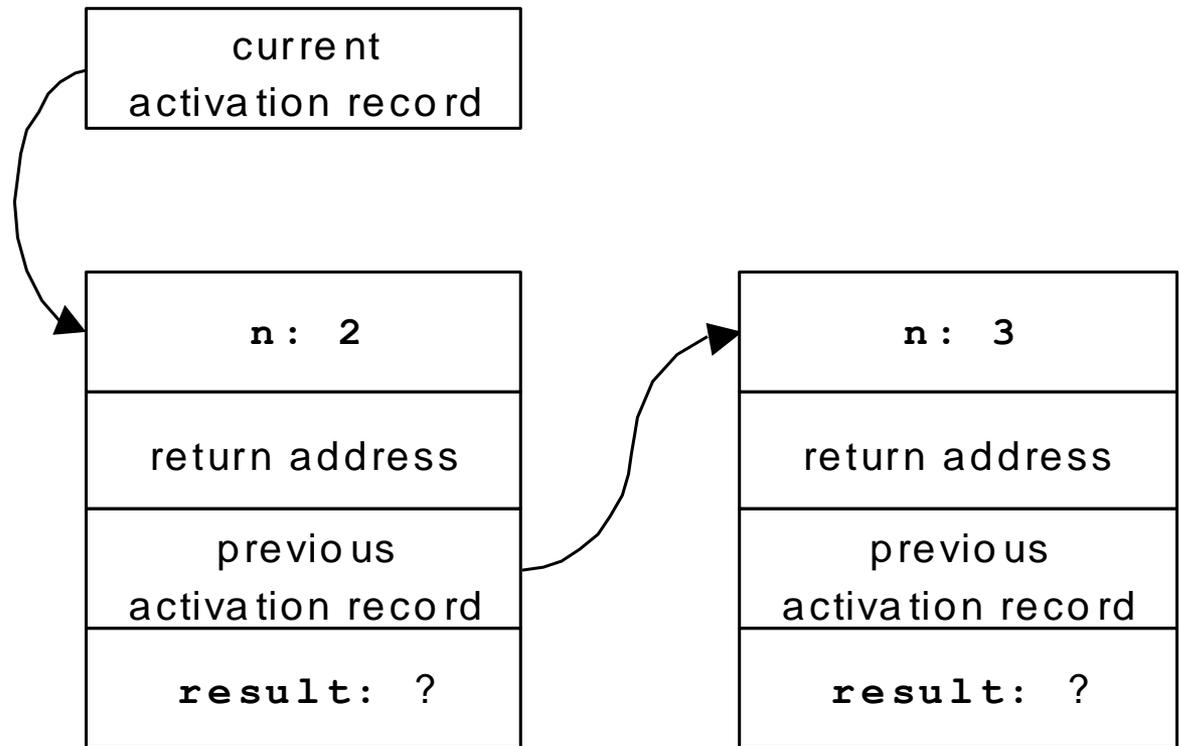
Αποτιμούμε την κλήση `fact(3)`. Η εικόνα δείχνει τα περιεχόμενα της στοίβας ακριβώς πριν την αναδρομική κλήση της `fact(2)` που θα δημιουργήσει τη δεύτερη εγγραφή δραστηριοποίησης.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


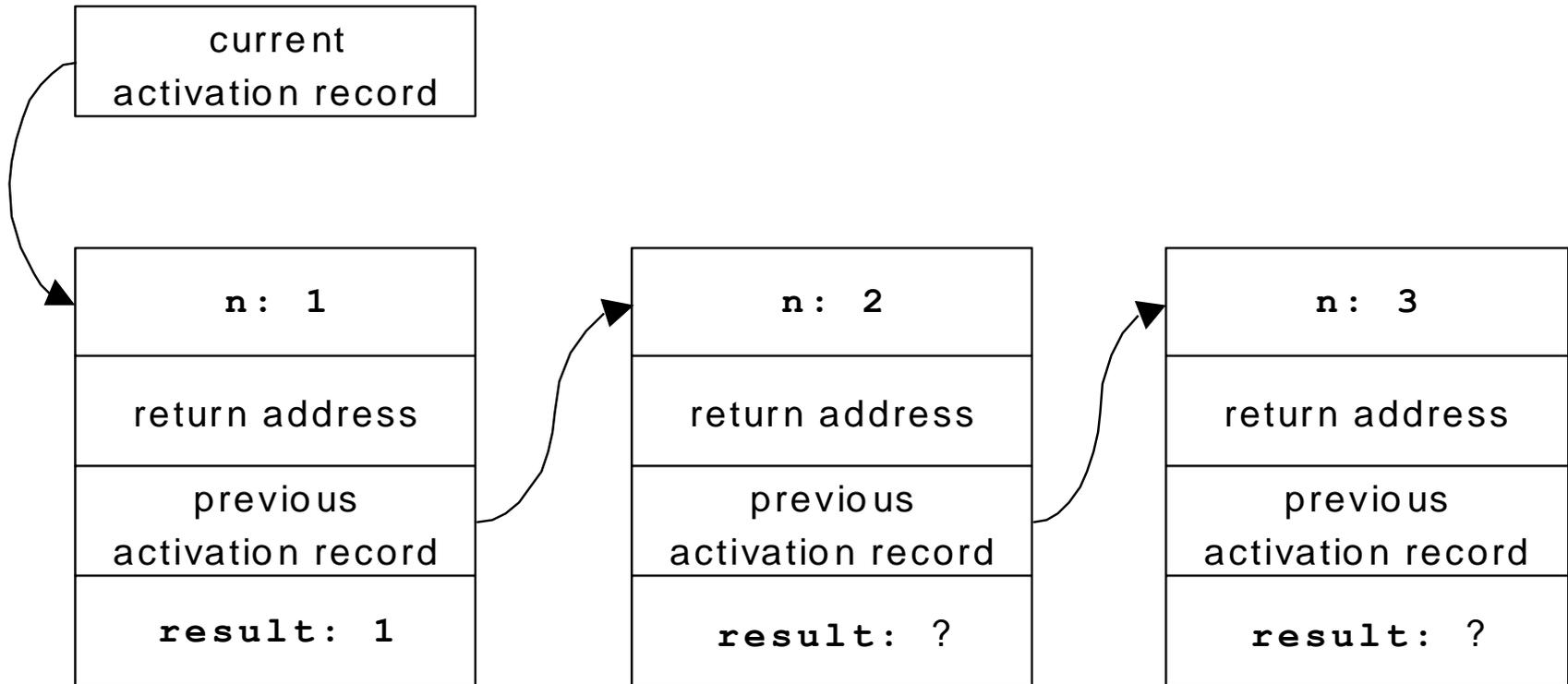
Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την τρίτη δραστηριοποίηση.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


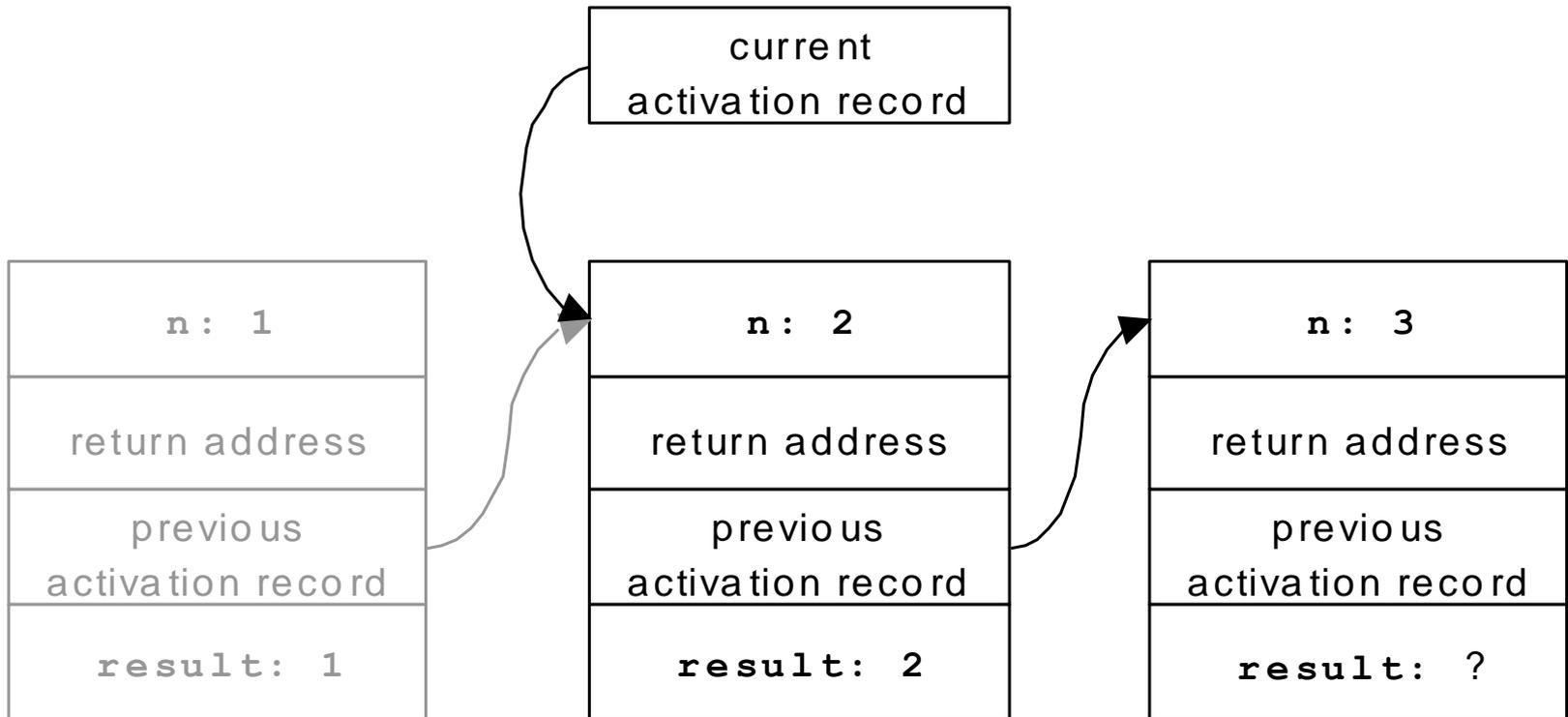
Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν επιστρέψει η τρίτη δραστηριοποίηση.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


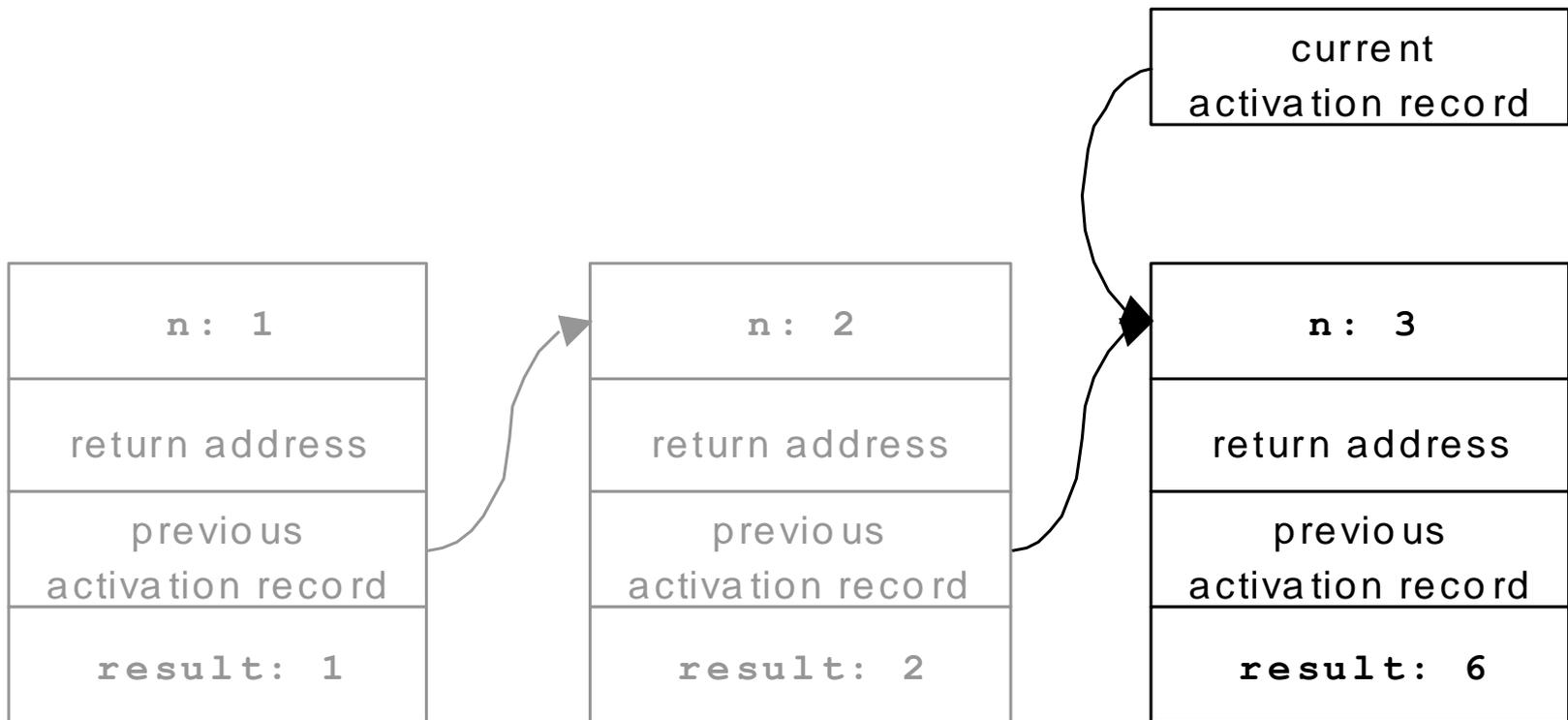
Η δεύτερη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


Η πρώτη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει με το αποτέλεσμα $\text{fact}(3) = 6$.

```
int fact(int n) {  
    int result;  
    if (n < 2) result = 1;  
    else result = n * fact(n-1);  
    return result;  
}
```


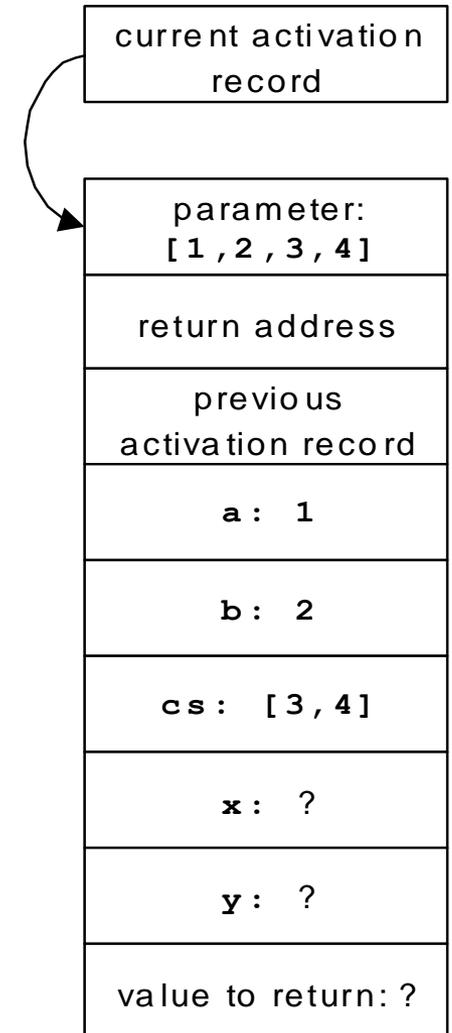
Οι εικόνες περιλαμβάνουν μια μικρή “απλοποίηση” όσον αφορά στο τι πράγματι αποθηκεύεται στη στοίβα

Παράδειγμα σε ML

Αποτιμούμε την κλήση
`halve [1,2,3,4]`

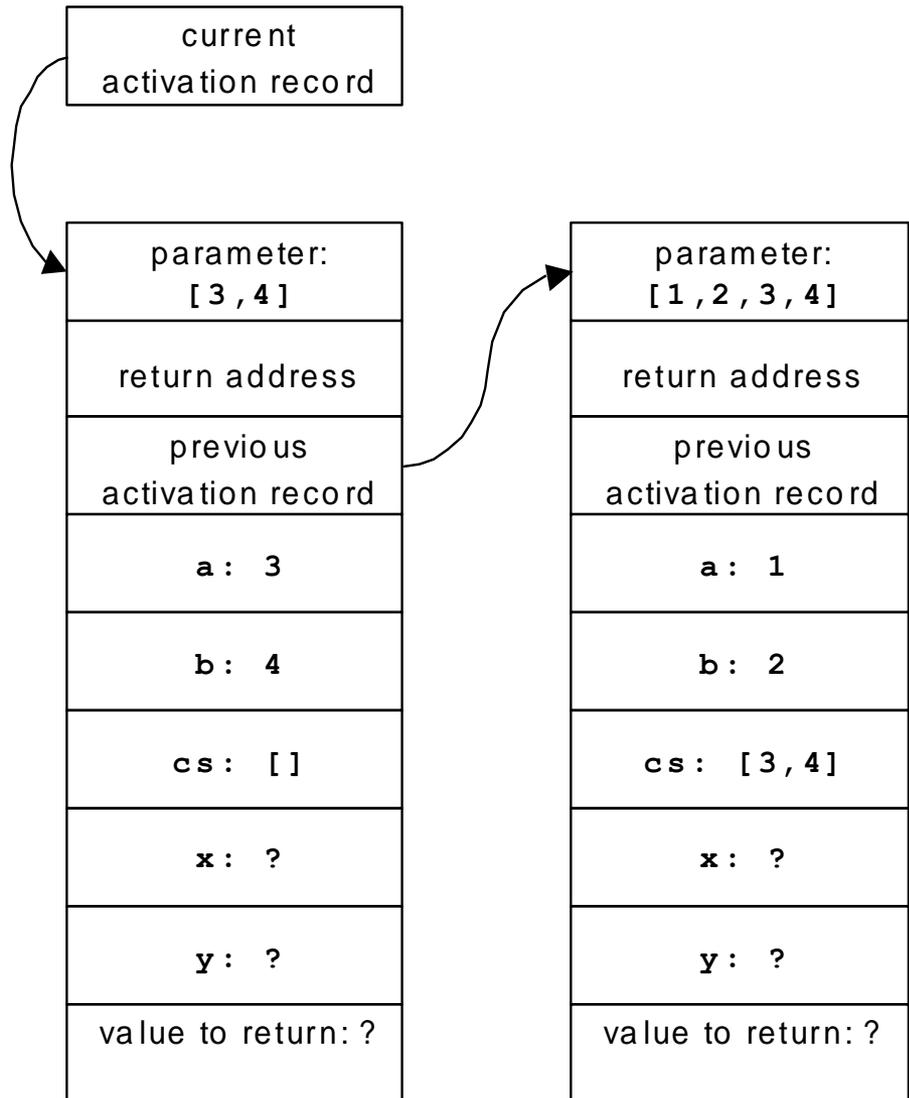
Η εικόνα δείχνει τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την αναδρομική κλήση που δημιουργεί τη δεύτερη δραστηριοποίηση.

```
fun halve nil = (nil, nil)
  | halve [a] = ([a], nil)
  | halve (a::b::cs) =
    let
      val (x, y) = halve cs
    in
      (a::x, b::y)
    end;
```

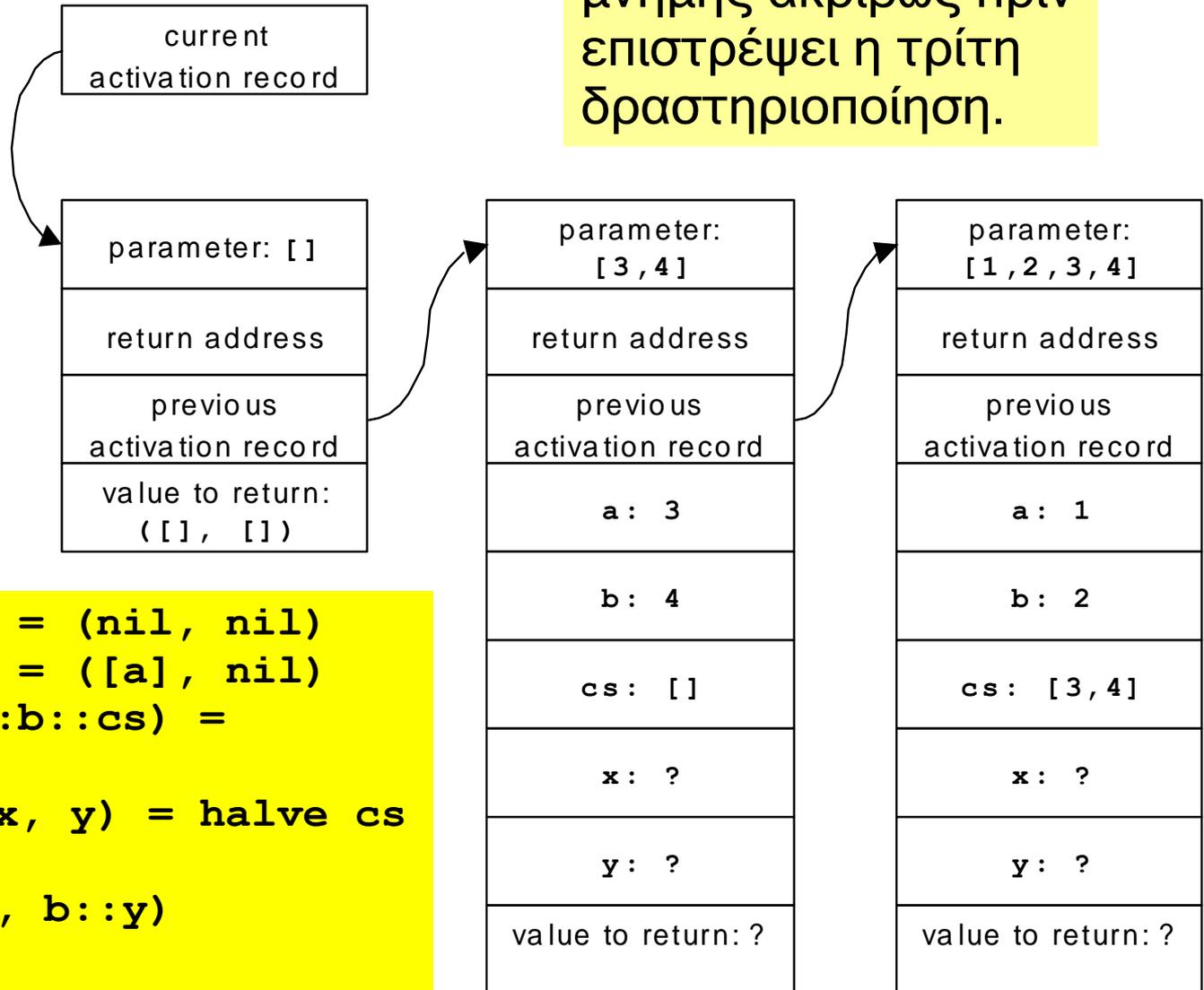

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την τρίτη δραστηριοποίηση.

```
fun halve nil = (nil, nil)
  | halve [a] = ([a], nil)
  | halve (a::b::cs) =
    let
      val (x, y) = halve cs
    in
      (a::x, b::y)
    end;
```

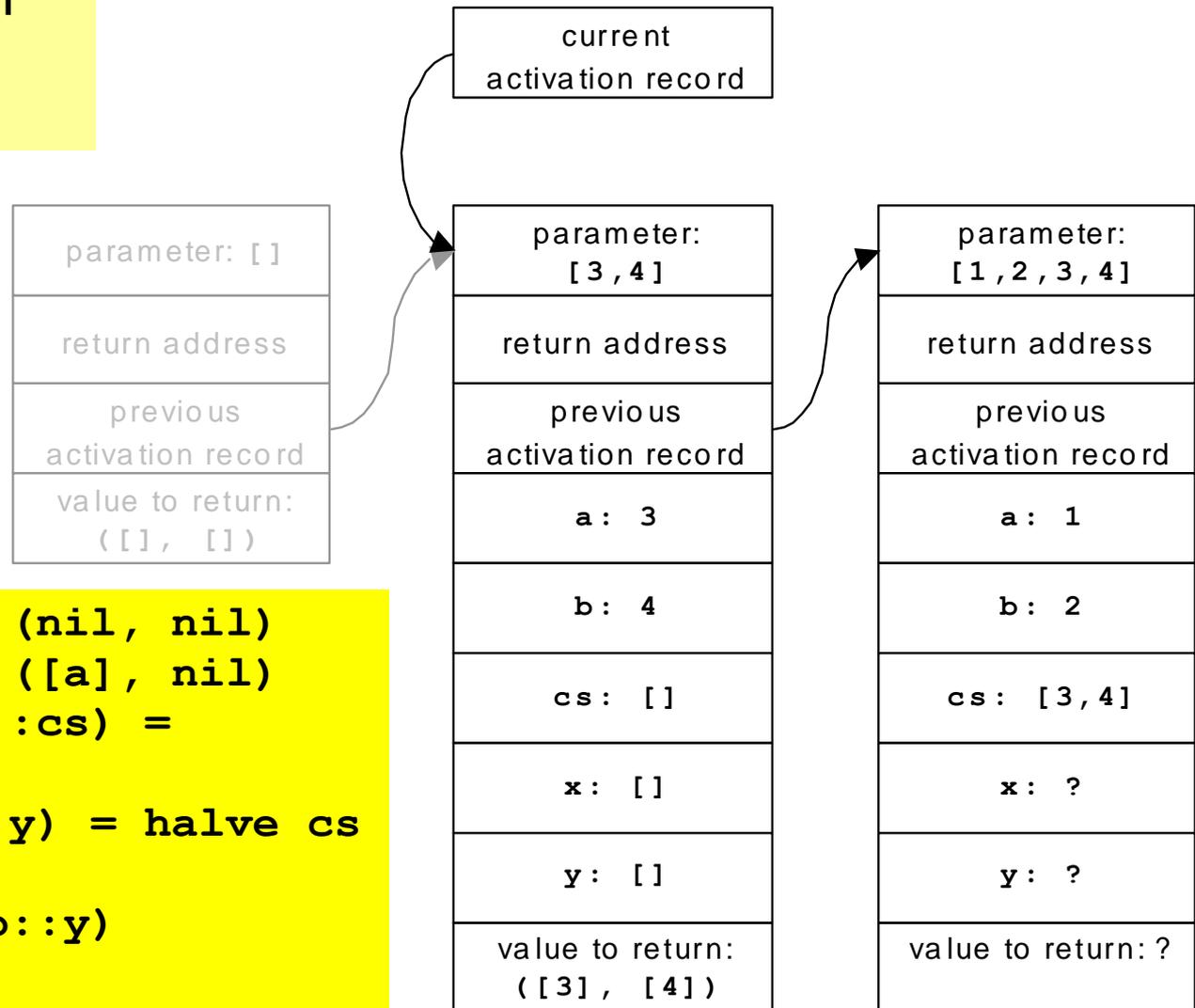

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν επιστρέψει η τρίτη δραστηριοποίηση.

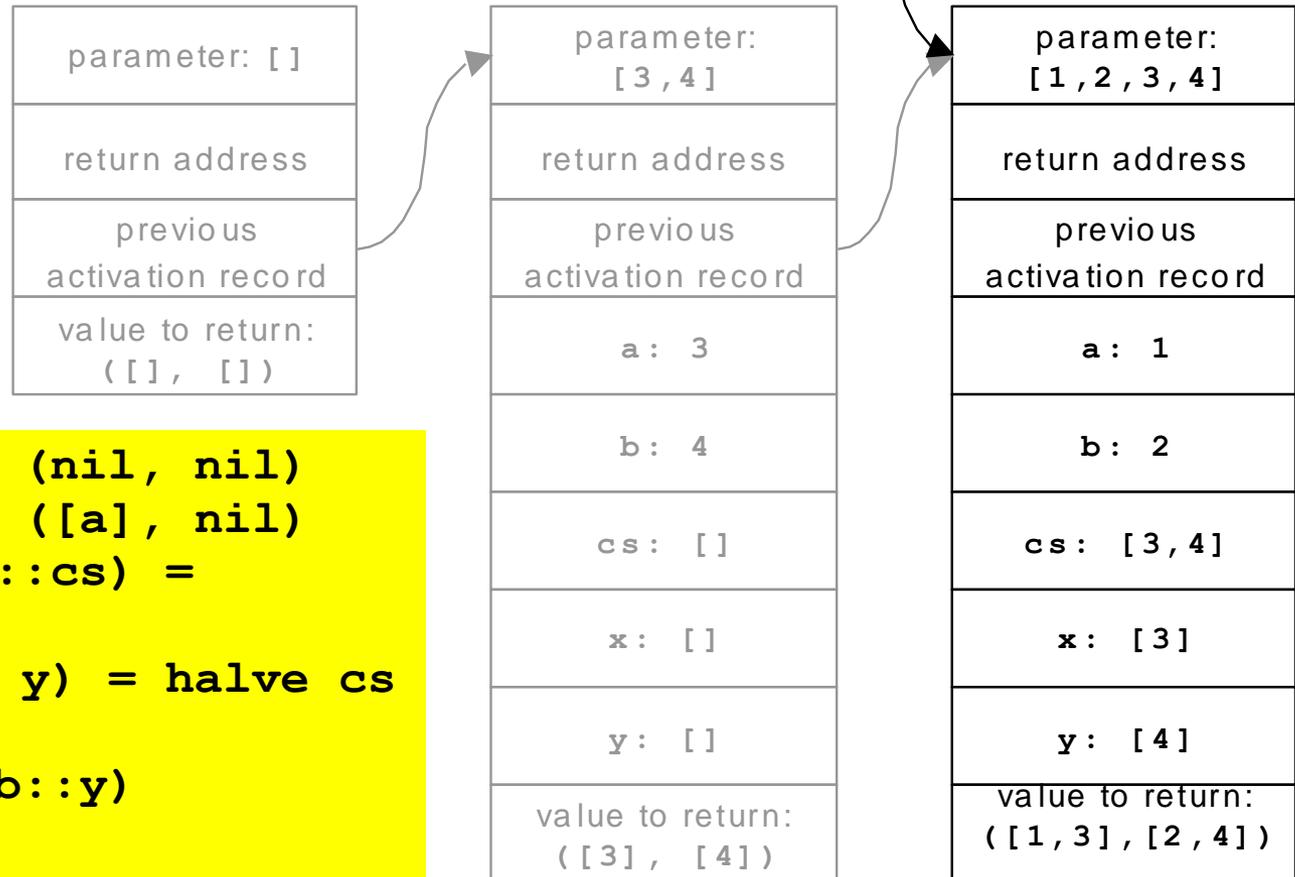
```
fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;
```

Η δεύτερη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει.


```
fun halve nil = (nil, nil)
  | halve [a] = ([a], nil)
  | halve (a::b::cs) =
    let
      val (x, y) = halve cs
    in
      (a::x, b::y)
    end;
```

Η πρώτη δραστηριοποίηση ακριβώς πριν επιστρέψει με το αποτέλεσμα
halve [1,2,3,4] = ([1,3], [2,4])


```

fun halve nil = (nil, nil)
| halve [a] = ([a], nil)
| halve (a::b::cs) =
  let
    val (x, y) = halve cs
  in
    (a::x, b::y)
  end;

```

Χειρισμός φωλιασμένων συναρτήσεων

Φωλιασμένες συναρτήσεις

- Ό,τι είδαμε μέχρι στιγμής επαρκεί για πολλές γλώσσες, συμπεριλαμβανομένης της C
- Αλλά όχι για γλώσσες που επιτρέπουν το ακόλουθο τρικ:
 - Οι ορισμοί των συναρτήσεων μπορεί να είναι φωλιασμένες μέσα σε άλλους ορισμούς συναρτήσεων
 - Οι εσωτερικές συναρτήσεις μπορεί να αναφέρονται σε τοπικές μεταβλητές των εξωτερικών συναρτήσεων (ακολουθώντας τους συνήθεις κανόνες εμβέλειας όταν υπάρχουν μπλοκ)
- Δηλαδή δεν επαρκεί για γλώσσες όπως η ML, η Ada, η Pascal, κ.α.

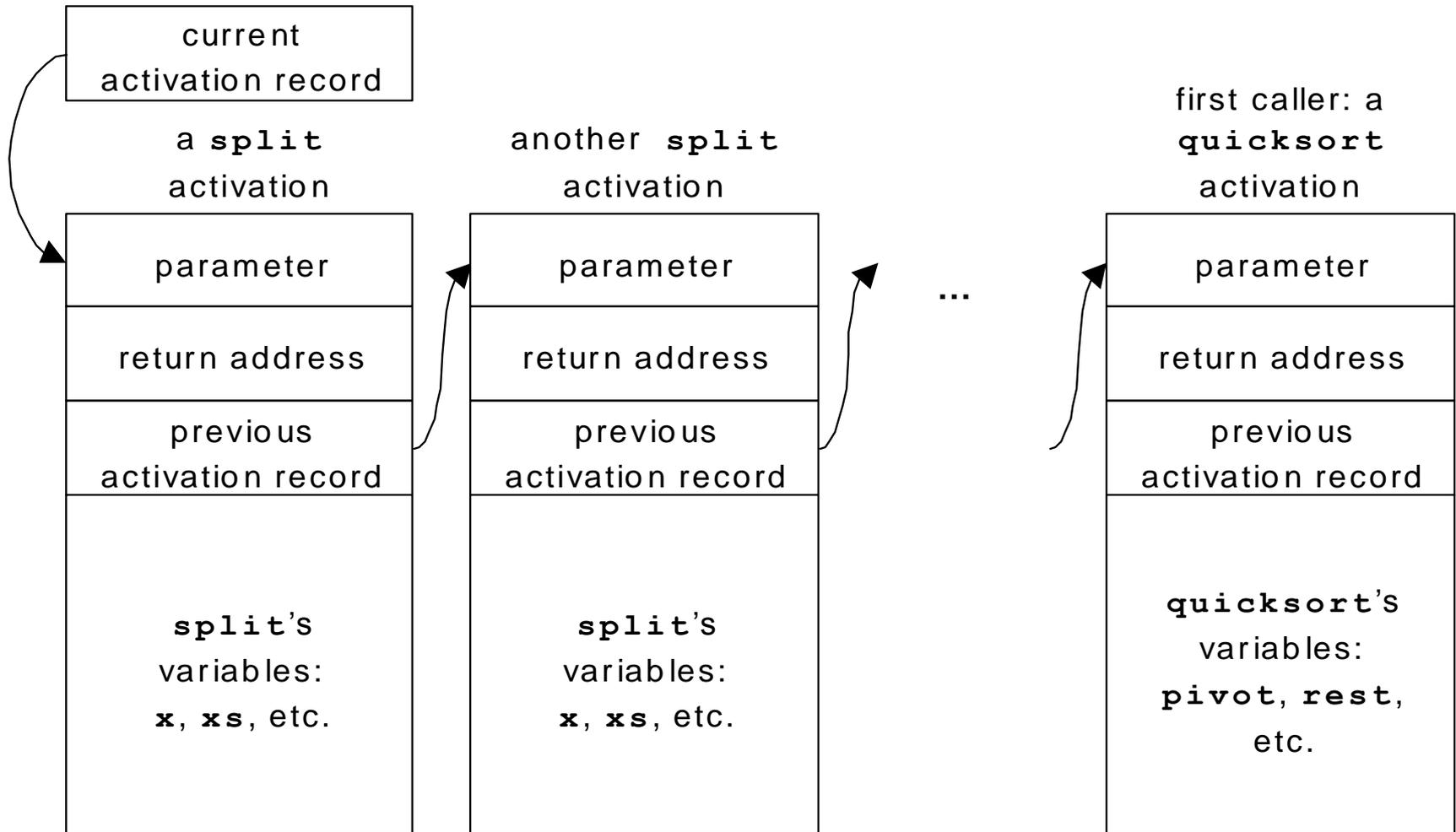
Παράδειγμα

```
fun quicksort nil = nil
  | quicksort (pivot)::rest) =
    let
      fun split nil = (nil, nil)
        | split (x::xs) =
          let
            val (below, above) = split xs
          in
            if x < pivot then (x::below, above)
            else (below, x::above)
          end;
      val (below, above) = split rest
    in
      quicksort below @ [pivot] @ quicksort above
    end;
```

A diagram consisting of two ovals. The first oval is positioned around the word 'pivot' in the function signature 'quicksort (pivot)::rest'. The second oval is positioned around the word 'pivot' in the conditional expression 'if x < pivot'. A curved arrow originates from the bottom of the second oval and points upwards to the top of the first oval, indicating that the 'pivot' variable in the function call is the same as the 'pivot' variable in the conditional expression.

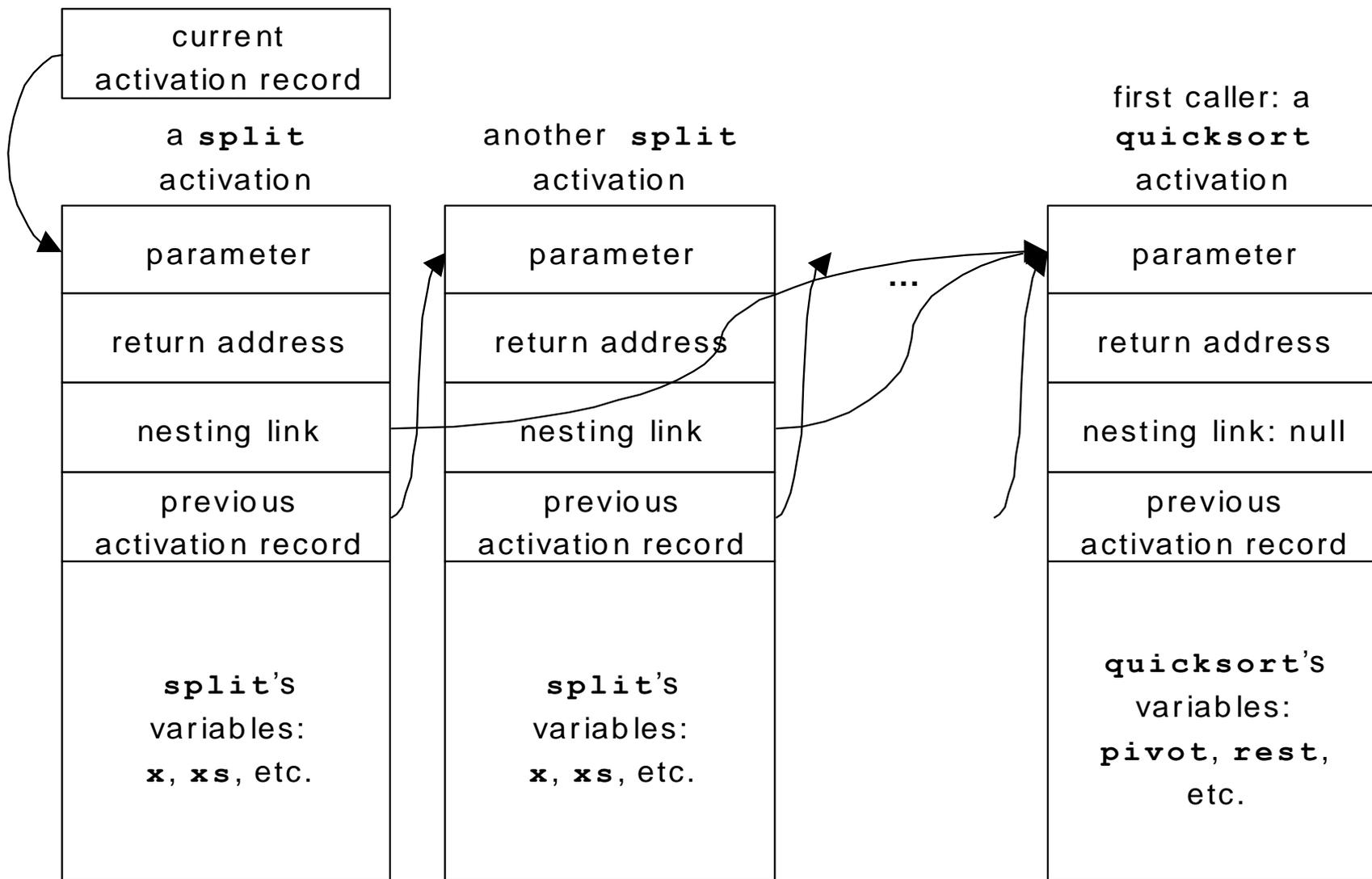
Το πρόβλημα

- Πώς μπορεί η δραστηριοποίηση της εσωτερικής συνάρτησης (`split`) να βρει την εγγραφή δραστηριοποίησης της εξωτερικής συνάρτησης (`quicksort`);
- Παρατηρήστε ότι δεν είναι απαραίτητα η προηγούμενη εγγραφή δραστηριοποίησης, επειδή η συνάρτηση που κάλεσε την εσωτερική συνάρτηση:
 - μπορεί να είναι μια άλλη εσωτερική συνάρτηση, ή
 - μπορεί να είναι μια αναδρομική κλήση συνάρτησης (όπως συμβαίνει στο παράδειγμά μας με τη `split`)

Σύνδεσμος φωλιάσματος (nesting link)

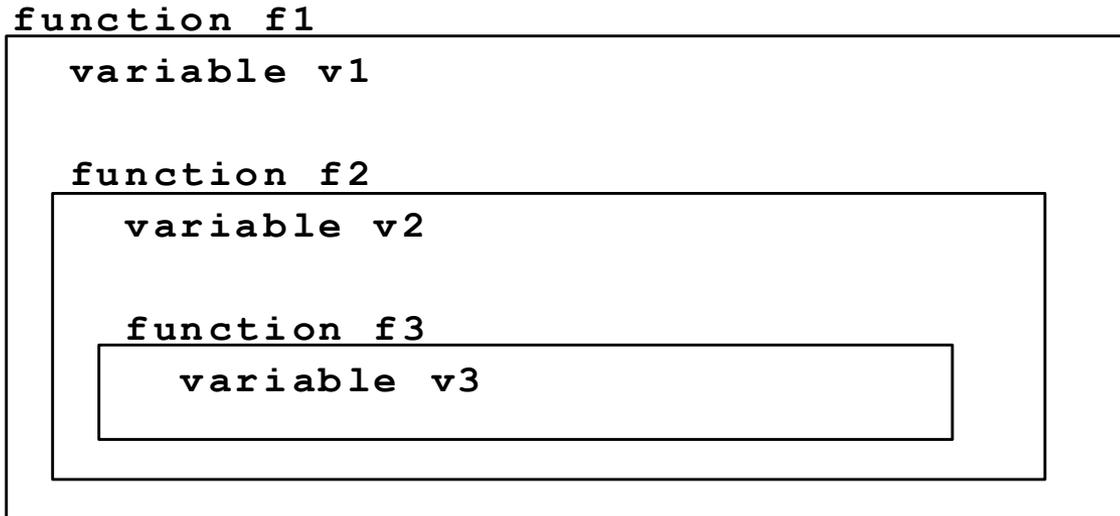
- Μια εσωτερική συνάρτηση πρέπει να είναι σε θέση να βρει τη διεύθυνση της πιο πρόσφατης δραστηριοποίησης της **αμέσως εξωτερικής** της συνάρτησης
- Μπορούμε να κρατήσουμε αυτό το σύνδεσμο στην εγγραφή δραστηριοποίησης

Πώς παίρνουν τιμές οι σύνδεσμοι φωλιάσματος;

- Εύκολα αν υπάρχει μόνο ένα επίπεδο φωλιάσματος
 - Όταν καλείται μια εξωτερική συνάρτηση:
 - θέτουμε την τιμή null στο σύνδεσμο
 - Όταν καλείται μια εσωτερική συνάρτηση από μία εξωτερική:
 - ο σύνδεσμος φωλιάσματος παίρνει ως τιμή την εγγραφή δραστηριοποίησης της καλούσας συνάρτησης
 - Όταν καλείται μια εσωτερική συνάρτηση από μία εσωτερική:
 - ο σύνδεσμος φωλιάσματος παίρνει ως τιμή το σύνδεσμο φωλιάσματος της καλούσας συνάρτησης
- Πιο πολύπλοκα από τον παραπάνω τρόπο εάν υπάρχουν πολλαπλά επίπεδα φωλιάσματος...

Πολλαπλά επίπεδα φωλιάσματος

- Οι αναφορές στο ίδιο επίπεδο (π.χ. της **f1** στη **v1**, της **f2** στη **v2**, ...) χρησιμοποιούν την τρέχουσα εγγραφή δραστηριοποίησης
- Οι αναφορές σε ονόματα που βρίσκονται σε **κ** επίπεδα φωλιάσματος διατρέχουν **κ** συνδέσμους της αλυσίδας

Αυτή και άλλες λύσεις

- Το πρόβλημα είναι οι αναφορές από εσωτερικές συναρτήσεις σε μεταβλητές κάποιας εξωτερικής
- Λύσεις του προβλήματος αποτελούν οι:
 - **Σύνδεσμοι φωλιάσματος** των εγγραφών δραστηριοποίησης (όπως δείξαμε στις προηγούμενες διαφάνειες)
 - **Displays**: οι σύνδεσμοι φωλιάσματος δε βρίσκονται στις εγγραφές δραστηριοποίησης, αλλά συλλέγονται σε ένα στατικό πίνακα
 - **Λάμβδα άρση (Lambda lifting)**: οι αναφορές του προγράμματος αντικαθίστανται από αναφορές σε νέες, κρυφές παραμέτρους

Παράδειγμα λάμβδα άρσης

```
fun quicksort nil = nil
  | quicksort (pivot::rest) =
    let
      fun split (nil, _) = (nil, nil)
        | split (x::xs, lpv) =
          let
            val (below, above) = split (xs, lpv)
          in
            if x < lpv then (x::below, above)
            else (below, x::above)
          end;
      val (below, above) = split (rest, pivot)
    in
      quicksort below @ [pivot] @ quicksort above
    end;
```

Συναρτήσεις ως παράμετροι

Συναρτήσεις ως παράμετροι

- Όταν περνάμε μια συνάρτηση ως παράμετρο, τι ακριβώς είναι αυτό που πρέπει να μεταβιβαστεί;
- Ο κώδικας της συνάρτησης πρέπει να είναι μέρος αυτού που περνιέται: είτε σε μορφή πηγαίου κώδικα, ή σε μορφή μεταγλωττισμένου κώδικα, ή ως δείκτης σε κώδικα, ή μέσω υλοποίησης κάποιας άλλης μορφής
- Κάποιες γλώσσες, χρειάζονται κάτι περισσότερο...

Παράδειγμα

```
fun addXToAll (x,theList) =  
  let  
    fun addX y = y + x  
  in  
    map addX theList  
  end;
```

- Η παραπάνω συνάρτηση προσθέτει την τιμή του **x** σε κάθε στοιχείο της λίστας **theList**
- Η **addXToAll** καλεί τη **map**, η **map** καλεί τη **addX**, και η **addX** αναφέρεται στη μεταβλητή **x** στην εγγραφή δραστηριοποίησης της συνάρτησης **addXToAll**

Σύνδεσμοι φωλιάσματος ξανά

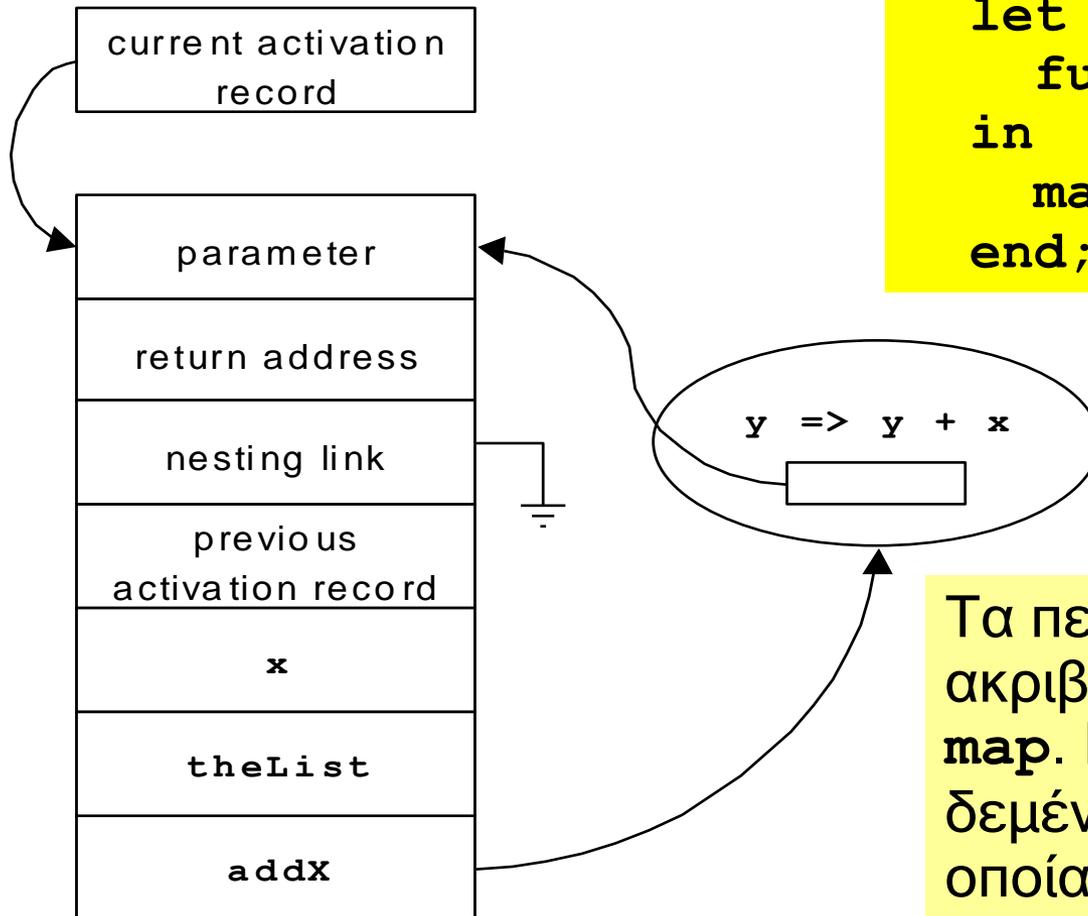
- Όταν η `map` καλέσει την `addX`, τι σύνδεσμος φωλιάσματος θα δοθεί στην `addX` ;
 - Όχι η εγγραφή δραστηριοποίησης της `map` διότι η `addX` δεν είναι φωλιασμένη μέσα στη `map`
 - Όχι ο σύνδεσμος φωλιάσματος της `map` διότι η `map` δεν είναι κάπου φωλιασμένη
- Για να δουλέψει η συνάρτηση `addXToAll`, η παράμετρος που περνά η `addX` στη `map` πρέπει να περιλαμβάνει το σύνδεσμο φωλιάσματος που θα χρησιμοποιηθεί όταν κληθεί η `addX`

```
fun addXToAll (x, theList) =  
  let  
    fun addX y = y + x  
  in  
    map addX theList  
  end;
```

Όχι μόνο για τις παραμέτρους

- Πολλές γλώσσες επιτρέπουν σε συναρτήσεις να περαστούν ως παράμετροι
- Οι συναρτησιακές γλώσσες επιτρέπουν περισσότερα είδη λειτουργιών σε συναρτήσεις-τιμές:
 - Πέρασμα συναρτήσεων ως παραμέτρους
 - Επιστροφή συναρτήσεων από συναρτήσεις
 - Κατασκευή συναρτήσεων από εκφράσεις
- Οι συναρτήσεις-τιμές περιλαμβάνουν τόσο τον κώδικα που θα εκτελεστεί όσο και το σύνδεσμο φωλιάσματος που θα χρησιμοποιηθεί όταν κληθεί η συνάρτηση

Παράδειγμα


```
fun addXToAll (x, theList) =  
  let  
    fun addX y = y + x  
  in  
    map addX theList  
  end;
```

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν την κλήση της `map`. Η μεταβλητή `addX` είναι δεμένη με μια συνάρτηση-τιμή η οποία περιλαμβάνει κώδικα και ένα σύνδεσμο φωλιάσματος.

Μακρόβιες εγγραφές δραστηριοποίησης

Μια ακόμα περιπλοκή

- Τι συμβαίνει εάν μια συνάρτηση-τιμή χρησιμοποιείται από τη συνάρτηση που τη δημιούργησε μετά την επιστροφή της συνάρτησης-δημιουργού;

```
val test =  
  let  
    val f = funToAddX 3  
  in  
    f 5  
  end;
```

```
fun funToAddX x =  
  let  
    fun addX y = y + x  
  in  
    addX  
  end;
```

```

val test =
  let
    val f = funToAddX 3
  in
    f 5
  end;

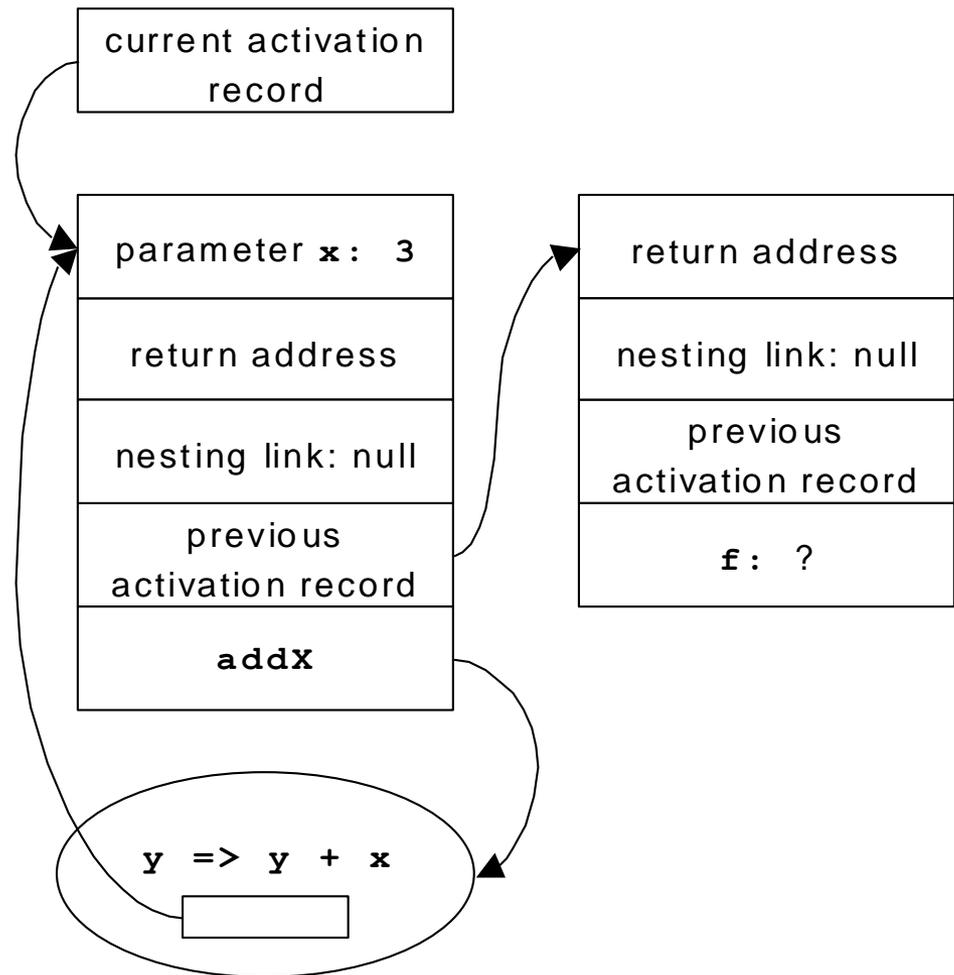
```

```

fun funToAddX x =
  let
    fun addX y = y + x
  in
    addX
  end;

```

Τα περιεχόμενα της μνήμης ακριβώς πριν η `funToAddX` επιστρέψει.


```

val test =
  let
    val f = funToAddX 3
  in
    f 5
  end;

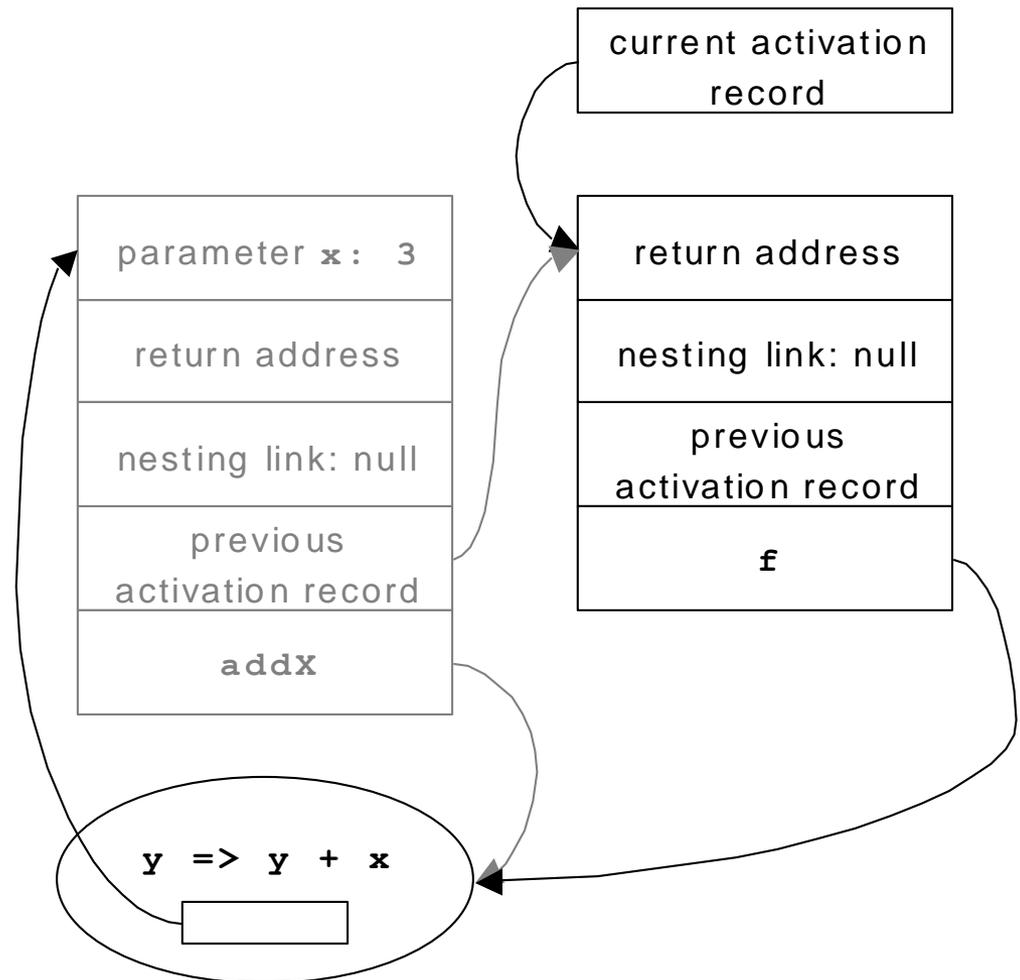
```

```

fun funToAddX x =
  let
    fun addX y = y + x
  in
    addX
  end;

```

Μετά την επιστροφή της `funToAddX`, η `f` δεσμεύεται με τη νέα συνάρτηση-τιμή.

Το πρόβλημα

- Όταν η `test` καλέσει την `f`, η συνάρτηση θα χρησιμοποιήσει το σύνδεσμο φωλιάσματος για να προσπελάσει το `x`
- Με άλλα λόγια, θα χρησιμοποιήσει ένα δείκτη σε μια εγγραφή δραστηριοποίησης για μια δραστηριοποίηση που έχει τερματίσει
- Αυτό θα αποτύχει εάν η υλοποίηση της γλώσσας αποδεσμεύσει την εγγραφή δραστηριοποίησης τη στιγμή επιστροφής της συνάρτησης

Η λύση του προβλήματος

- Στην ML, και σε άλλες γλώσσες όπου υπάρχει η ίδια περιπλοκή, οι εγγραφές δραστηριοποίησης δεν μπορούν πάντα να δεσμευθούν και να αποδεσμευθούν ακολουθώντας δομή στοίβας
- Αυτό διότι ακόμα και όταν μια συνάρτηση επιστρέψει, μπορεί να υπάρχουν σύνδεσμοι στην εγγραφή δραστηριοποίησής της
- Οι εγγραφές δεν μπορεί να αποδεσμευθούν παρά μόνο όταν καταστούν απροσπέλαστες
- Αυτό συνήθως συμβαίνει με **αυτόματη διαχείριση μνήμης** ή αλλιώς με **συλλογή σκουπιδιών (garbage collection)**

Συμπερασματικά

- Όσο πιο “σοφιστικέ” είναι μια γλώσσα, τόσο πιο δύσκολο είναι να δεθούν οι μεταβλητές με θέσεις μνήμης
 - **Στατική δέσμευση**: δουλεύει σε γλώσσες που επιτρέπουν το πολύ μια δραστηριοποίηση κάθε συνάρτησης κάθε στιγμή (όπως σε πρώιμες διαλέκτους της Fortran και της Cobol)
 - **Δυναμική δέσμευση σε στοίβα**: δουλεύει σε γλώσσες που δεν επιτρέπουν φωλιασμένες συναρτήσεις (όπως η C)
 - **Σύνδεσμοι φωλιάσματος** (ή κάτι αντίστοιχο): επιβάλλεται σε γλώσσες που επιτρέπουν φωλιασμένες συναρτήσεις (όπως η ML, η Ada και η Pascal). Οι συναρτήσεις τιμές πρέπει να περιλαμβάνουν τόσο κώδικα όσο και σύνδεσμο φωλιάσματος
 - Κάποιες γλώσσες (όπως η ML) επιτρέπουν αναφορές σε εγγραφές δραστηριοποιήσεων συναρτήσεων που έχουν περατώσει την εκτέλεσή τους. Κατά συνέπεια, οι εγγραφές δραστηριοποίησης δε μπορούν να αποδεσμευθούν αμέσως μετά την επιστροφή τους και η χρήση στοίβας δεν επαρκεί.